

تحليل و بررسی ماهیت و جایگاه حریم
خصوصی با تاکید بر حقوق بین الملل

کارشناس ارشد
آذر فارسی

www.ketab.ir

سرشناسه : فارسی، آذر، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور : تحلیل و بررسی ماهیت و جایگاه حریم خصوصی
با تاکید بر حقوق بینالملل/آذر فارسی.
مشخصات نشر : تهران : فیض کاشانی، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری : ۱۷۰ ص.
۱۸۰۰۰۰ ریال - 978-403-267-964-7 شابک :

وضعیت فهرست نویسی : فیا
موضوع : حریم شخصی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع : حریم شخصی -- جنبه‌های اخلاقی
موضوع : حریم شخصی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع : بینالملل خصوصی -- حق صیانت از حریم شخصی

سبیل / بررسی ماهیت و جایگاه حریم خصوصی با تاکید بر حقوق بین الملل

تدوین: آذر فارسی

نوبت چاپ: ۱۳۹۷ شمارهگان: ۲۰۰ جلد

حروفچینی: جیماریان چاپ: ایران هنر

صحافی: محمد لیتوگرافی: موعود

فایز

ناشر: نشر کاوشی

حق چاپ با کیفیت فعلی مخدوم این انتشارات است

آدرس : تهران، خیابان انقلاب، بیج شمیران، خیابان صفی عايشاه، بعد از چهارراه هدايت،

پلاک ۱۱۴ و ۱۱۶

تلفن: 77523009 و 77528793 و 61233775

شابک 7-241-978-964-403

قیمت تومان 18000 تومان

۷-۱۳۱-۲۴۱-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۷۷۵

۹۷

فهرست مطالب

- 11..... پیش گفتار
- 13..... فصل 1
- مفاهیم و تاریخچه
- 15..... بند اول: معنای لغوی حریم
- 16..... بند دوم: تعریف اصطلاحی حریم
- 16..... بند سوم: حریم در اصطلاحات حقوقی
- 17..... بند چهارم: مفهوم خصوصی
- 17..... بند پنجم: مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه حقوق دانان و در حقوق ایران
- 24..... بند ششم: مفهوم تریه خصوصی در حقوق بین الملل
- 28..... گفتار دوم: حوزه های حریم خصوصی در حقوق بین الملل
- 30..... مبحث دوم: پیشینه و سیر تاریخی حریم خصوصی در حقوق بین الملل
- 30..... گفتار اول: دوران قبل از رنسانس
- 32..... گفتار دوم: دوران بعد از رنسانس
- 35..... مبحث سوم: مبانی نظری
- 36..... گفتار اول: نظریه های مخالفان حریم خصوصی
- 36..... بند اول: نظریه تحویل گرایانه تامسون
- 36..... بند دوم: نظریه اقتصادی بوستر
- 37..... بند سوم: نظریه فمینیستی از حریم خصوصی
- 38..... گفتار دوم: نظریه های موافقان حریم خصوصی
- 38..... بند اول: نظریه حق داشتن تنهایی
- 39..... بند دوم: نظریه دسترسی محدود دیگران به خود
- 40..... بند سوم: نظریه سری بودن
- 41..... بند چهارم: نظریه کنترل بر اطلاعات شخصی

- 42..... نظریه حمایت از شخصیت و کرامت
- 43..... نظریه خلوت
- 44..... نظریه پراگماتیک
- 45..... حریم خصوصی به عنوان محدود کننده حریم خصوصی دولت
- 46..... نتیجه گیری
- 47..... فصل 2

47..... بررسی حقوقی حریم خصوصی اشخاص

47..... مقدمه

47..... 2-1- حریم خصوصی در اسلام

48..... 2-2- حرمت تجسس

49..... 2-2-1- آیه دال بر حرمت تجسس

52..... 2-2-2- ممنوعیت تجسس در وائین ایران

52..... 2-2-2-1- ممنوعیت تجسس در قانون اساسی

53..... 2-2-2-2- ممنوعیت تجسس در وائین فقهی

54..... 2-2-3- روایات دال بر حرمت تجسس

58..... 2-3- حرمت سوءظن نسبت به دیگران

59..... 2-4- ممنوعیت غیبت

61..... 2-4-1- آیه دال بر حرمت غیبت

62..... 2-4-2- روایات دال بر حرمت غیبت

65..... 2-4-3- استثنای حرمت غیبت

66..... 2-4-4- ممنوعیت غیبت در حقوق ایران

67..... 2-5- حرمت افترا و قذف در حقوق

67..... 2-5-1- حرمت افترا

68..... 2-5-2- حرمت قذف

69..... 2-6- ممنوعیت اشاعه فحشاء

1-6-2- آیات دال بر ممنوعیت اشاعه فحشاء 72

2-6-2- ارتباط ممنوعیت اشاعه فحشاء با حفظ حریم خصوصی 75

3-6-2- روایات حرمت اشاعه فحشاء 76

7-2- ممنوعیت ورود به منزل غیر 87

8-2- ممنوعیت استراق سمع و بصر 87

1-8-2- ممنوعیت استراق سمع 79

2-8-2- ممنوعیت استراق بصر 79

3-2- میل عقلی حرمت تجسس 81

جمع بندی نظم حقوق دانان در این زمینه 81

فصل سوم: 83

بررسی حریم خصوصی و رضای اشخاص در حقوق بین الملل 83

مبحث اول: بررسی اسناد ریزه های حقوق بین المللی در زمینه حریم خصوصی اشخاص 83

1-3-1- آزادی و برابری در حقوق بین الملل 83

2-3-1- حقوق و آزادی های شخصی در زمینه های جهانی حقوق بین الملل 85

3-3-1- ممنوعیت شکنجه در اعلامیه جهانی حقوق بشر و کنوانسیون های بین المللی 88

4-3-1- وظایف فردی افراد در برابر جمع در اعلامیه های بین المللی 89

5-3-1- آزادی های معنوی و حقوق مدنی و سیاسی اشخاص در اعلامیه های جهانی حقوق بشر 89

6-3-1- حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی در حقوق بین الملل 91

7-3-1- کنوانسیون اروپایی حقوق بشر 92

8-3-1- کنوانسیون آمریکایی حقوق بشر 93

9-3-1- کنوانسیون جرایم سایبر و پروتکل الحاقی آن 97

1-عناصر تشکیل دهنده کنوانسیون 100

2-محرمانگی و کنوانسیون جرایم سایبر 101

3-استفاده از داده های کاذب 101

- 4- جمع آوری و ذخیره غیرقانونی داده های صحیح 102
- 5- افشای غیرقانونی و سوء استفاده از داده ها 104
- 6- نقض تشریفات قانونی مربوطه به حریم خصوصی 104
- 7- اصول بین المللی حاکم بر حریم خصوصی اطلاعات در فضای مجازی 105
- 8- قوانین مربوط به حریم اطلاعات 107
- 10-1-3- کنوانسیون حقوق کودک راجع به رفع بردگی و برده فروشی 108
- 2-3- مبحث دوم: بررسی مصادیق حق حریم خصوصی در پرتو حقوق و رویه های بین الملل 108
- 1-1-2-3- خانواده 108
- 1-1-2-3-1- خانواده مبتنی بر عقد نکاح 109
- 2-1-3-1-2- خانواده های غیر مبتنی بر عقد نکاح 111
- 3-1-2-3- سایر روایح موجب حیات خانوادگی 113
- 4-1-2-3- مسائل ناشی از حضانت 114
- 2-2-3-2-3- صیانت از خانه بر تابلو مزاحمت 116
- 3-2-3-3- حق سکونت 119
- 4-2-3-4- مرسولات 123
- 1- حرمت مرسولات 124
- 2- حقوق زندانیان نسبت به مرسولات خود 125
- 3- لزوم کسب مجوز قبلی از مقامات قضایی 132
- 4- اشتباه در بازرسی 136
- 5- بازرسی و تفتیش فعالیت های تروریستی 137
- 5-2-3- حرمت و حیثیت 138
- 6-2-3- حریم جنسی 140
- 1- حرمت حریم جنسی 140
- 2- نظارت بر همجنس بازی 141

143	3- تغییر جنسیت
145	7-2-3- حراست از داده ها
146	1- مصونیت داده ها
147	2- نوع اطلاعات قابل گردآوری و ذخیره توسط پلیس
148	8-2-3- تکالیف صاحبان مشاغل به راز داری
149	3-3- بحث سوم: محدوده حق حریم خصوصی اشخاص در حقوق بین الملل
151	1-3-3- حیطة تشخیص
152	7-3- شرایط مداخله مجاز در حریم خصوصی
152	1- لزوم مطابقت مداخله با قانون
153	2- لزوم اثباتی بودن مداخله بر تحقق یک هدف مشروع
153	3- لزوم ضروری بودن مداخله در یک جامعه دموکراتیک
154	الف) مفهوم «ضروری بودن مداخله»
155	ب) ویژگی یک جامعه دموکراتیک
158	ج) اصل تناسب
164	3-3-3- حریم خصوصی در وضعیت اضطراری
170	نتیجه گیری
172	نکات پایانی
174	منابع

پیش گفتار

یکی از مباحثی که با گسترش جوامع بشری و پیچیده تر شدن روابط بین انسان ها با دولت اهمیت ویژه ای یافته است، حقوق شهروندان و به عبارت واضح تر حقوق و آزادی های افراد است که با طرح حقوق طبیعی در اعصار قدیم و اعلامیه های مختلف مربوط به حقوق بشر، تحول خود را تا به امروز طی نموده است. از این عنوان در کل می توان به عنوان «حریم خصوصی» نام برد که شامل چهار نوع: «حریم خصوصی جسمانی»، «حریم خصوصی مکانی»، «حریم خصوصی اطلاعات» و «حریم خصوصی ارتباطات» می باشند. در واقع حریم خصوصی، به عنوان یک ارزش اجتماعی بر حق قانونی، طیف گسترده ای از حقوق مربوط به استقلال شخصی را، که به نواحی مختلف به حال خود گذاشتن یا «عدم مداخله در مورد خصوصی دیگران» شناخته می شود. از جهت ارتباط بین افراد، حریم خصوصی حق اعمال کنترل بر اطلاعات درباره شخص نیز معین می کند. اصول حریم خصوصی، تاریخی طولانی دارند با نصف تهدیدهای روزافزون فناوری های نوین به رشد و تکامل خود ادامه داده اند. به گونه ای که در اسلام نیز بدان بسیار تأکید شده است. بر همین اساس قوانین داخلی (قانون آ.د.س.، ق.آ.د.ک، مجازات و ...) نیز مؤید این مطلب می باشند؛ در حقوق بین الملل نیز علاوه بر جهانی حقوق بشر یا میثاق های بین المللی حقوق مدنی، سیاسی و اقتصادی، اجناس و فرهنگی با طرح حقوق فردی افراد مانند حق حیات، مالکیت، آزادی، حق پناهنگی و ... به این حقوق اشاره نموده اند.